

Bättre vård för pengarna

I Sverige ska ingen behöva tvivla på att vården finns tillgänglig den dag det behövs eller på att skattebetalarnas pengar används på rätt sätt för att trygga välfärden. Men så ser det inte ut idag. Därför är Moderaterna nu beredda att vända på varje sten för att förbättra svensk hälso- och sjukvård för alla patienter.

Det finns mycket inom svensk hälso- och sjukvård som fungerar väldigt bra. Varje dag gör tusentals läkare, sjuksköterskor och andra medarbetare ovärderliga insatser, och vår medicinska kvalitet är hög jämfört med andra länder. Avancerade läkemedel tas fram genom svensk forskning.

Men det finns också mycket som fungerar väldigt dåligt.

Vården ska inte bara hålla hög kvalitet – den måste också vara tillgänglig. Sedan 2014 har värdköerna mer än fördubblats och de fortsätter att växa.

Det är ett dubbelt misslyckande av den här regeringen. Det leder till ökat lidande och förvärrat tillstånd för den som är sjuk – vilket också riskerar att leda till högre kostnader. Men framförallt handlar det om att ingen svensk ska behöva känna oro inför framtiden, och undra om vården finns där när det väl behövs.

Problemen finns utmed hela vårdkedjan. Den nära vården – vårdcentraler och husläkare – är fortfarande inte tillräckligt utbyggd i förhållande till de stora sjukhusen. Samtidigt ser vi att vårdkvaliteten och tillgången till nya läkemedel varierar mellan olika regioner, trots att alla i Sverige har rätt till jämlik vård.

Det är uppenbart att människor i Sverige ser och drabbas av dessa problem. Det slår till i vardagen – framför allt mot den som är sjuk och mot deras anhöriga.

Det här riskerar att på allvar skada det förtroende och den tillit som hela vårt samhällsbygge vilar på. För när vården inte fungerar, bryter staten mot en grundläggande del av samhällskontraktet. Löftet om att hårt förtjänade skattebetalare ska bygga en trygg hälso- och sjukvård infrias inte. Det minskar respekten för vår gemensamma välfärd.

Det här är problem här och nu. Men på längre sikt handlar den svenska hälso- och sjukvårdens utmaningar också om att kunna hantera en växande befolkning som lever allt längre och som har allt högre förväntningar på vården. Det kommer också att krävas åtgärder för att säkra kompetensförsörjningen av läkare, sjuksköterskor och andra medarbetare. Och det är avgörande att vi lyckas tillvarata digitaliseringens möjligheter för att utveckla vården och sätta patienten i centrum.

Både för att lösa akuta problem och hantera framtida utmaningar krävs tydligt politiskt ledarskap. Den socialdemokratiska hälso- och sjukvårdspolitikens erbjuder inte det. Deras misslyckande blev inte minst tydligt i förra höstens val till regioner och landsting. Moderaterna lyckades vinna väljarnas förtroende runt om i landet, och det är ett förtroende som vi tänker förvalta. I dag ingår Moderaterna i mer än hälften av alla regionstyren – en fördubbling jämfört med 2014. Samtidigt minskade antalet regioner med vänsterstyren till ett enda.

Moderaternas mål är att människor ska få rätt vård i rätt tid – men också att skattebetalarnas pengar ska användas så smart som möjligt. Hälso- och sjukvården ska organiseras på ett sätt som främjar kvalitet, effektivitet, tillgänglighet och jämlikhet. I detta sammanhang är valfrihet, tillsammans med en

mångfald av vårdgivare, en helt avgörande pusselbit. Lika viktigt är att belysa och lära av de många goda exempel som finns inom vården.

Samtidigt är det, mot bakgrund av de problem som vi tidigare beskrivit, påtagligt att organiseringen av svensk hälso- och sjukvård behöver utvecklas. Inte minst finns brister i jämlikheten över landet, trots att den vård du får inte ska avgöras av din bostadsort.

För att lösa problem som dessa krävs ett metodiskt reformarbete som i nuläget saknas i Sverige. Varje dag sker viktiga utvecklingsinsatser i regioner och kommuner. Men det saknas förutsättningar att bedriva ett arbete som är samordnat och sammanhållet på nationell nivå. För detta behövs tydligare ledarskap och styrning.

Moderaterna vill därför se över hur svensk hälso- och sjukvård ska styras och fungera och om staten behöver ta ett större ansvar. Inför höstens partistämma föreslår vi därför att Moderaterna ska inleda ett brett och framåtutlat utvecklingsarbete med följande tio utgångspunkter:

1. För att få ökad jämlik vård i Sverige ska huvudmannaskapet för hela den kommunala och regionala hälso- och sjukvården utredas.
2. Öka vårdens tillgänglighet. Ingen ska behöva köa för att få vård.
3. Säkerställ en sammanhållen vård och omsorg för de mest sjuka, som ofta är äldre.
4. Höj effektiviteten och produktiviteten inom svensk hälso- och sjukvård – utan att tumma på kvaliteten.
5. Främja användningen av digital teknik och digitala lösningar för såväl medarbetare som patienter, inte minst för att göra vården mer tillgänglig.
6. Bedriv ett mer aktivt hälsofrämjande arbete för alla åldrar.
7. Säkra den långsiktiga personal- och kompetensförsörjningen inom vården och omsorgen.
8. Främja en snabbare introduktion av bättre medicinteknik och nya, kraftfullare läkemedel till patienter i hela landet.
9. Säkerställ att läkemedel samt viktigt medicinsk materiel finns i lager i händelse av kris eller krig.
10. Ta fram nationella strategier, utifrån samma modell som den nationella cancerstrategin, för hjärt-kärlsjukvården och diabetesvården.

Allt detta måste dessutom ses utifrån en ekonomisk verklighet. Kostnaderna för välfärden ökar i snabbare takt än intäkterna i kommuner och regioner. Förra året gick sex av 20 regioner med underskott och 16 regioner försämrade sitt resultat. Nästan en fjärdedel av alla kommuner redovisade ett underskott – det högsta antalet på tio år.

Konjunkturen förväntas att vända ned snart, och då kommer det att krävas tydliga prioriteringar. Därför bör även hälso- och sjukvårdens långsiktiga finansiering ingå i det breda utvecklingsarbetet och organiseras på ett sätt som säkerställer att varje skattekrona används effektivt. För Moderaterna är det avgörande att människor får rätt vård i rätt tid.

Ulf Kristersson (M), partiledare

Camilla Waltersson Grönvall (M), socialpolitisk talesperson

Irene Svenonius (M), finansregionråd Stockholm

Johnny Magnusson (M), regionstyrelsens ordförande Västra Götaland

Carl Johan Sonesson (M), regionstyrelsens ordförande Skåne